

**LIETUVOS RESPUBLIKOS
GENERALINĖ PROKURATŪRA**

Generalinės prokuratūros departamentų,
teritorinių prokuratūrų prokurorams

**AIŠKINAMASIS RAŠTAS
DĖL IKITEISMINIO TYRIMO BYLŲ SKAITMENINIMO IR IKITEISMINIŲ TYRIMŲ,
KURIUOSE SUĖJO BAUDŽIAMOSIOS ATSAKOMYBĖS SENATIES TERMINAI,
NUTRAUKIMO**

2016-04-19 Nr. 17.9. 2444

Taikant Baudžiamosios bylos duomenų tvarkymo elektronine forma ikiteisminio tyrimo metu tvarkos aprašo, patvirtinto Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministro ir Lietuvos Respublikos generalinio prokuroro 2016 m. sausio 29 d. įsakymu Nr. 1V-67/I-31 (toliau – Aprašas), 64 punkto nuostatas, praktikoje pasitaiko atvejų, kai prokurorai ikiteisminio tyrimo pareigūnams nurodo nuskenuoti ir į Integruotą baudžiamojo proceso informacinę sistemą (toliau – IBPS) įkelti visą iki 2016 m. sausio 29 d. pradėto (į IBPS integruoto) ikiteisminio tyrimo medžiagą. Praktikoje taip pat kyla klausimų dėl bylų, kuriuose yra suėję baudžiamosios atsakomybės senaties terminai ir kurių duomenys iki IBPS veikimo pradžios nebuvo įvesti į Informacinę prokuratūros sistemą (toliau – IPS), nutraukimo.

Vadovaudamiesi Lietuvos Respublikos prokuratūros įstatymo 8 straipsnio 2 punktu, Lietuvos Respublikos prokuratūros ir prokurorų kompetencijos nuostatai, patvirtintų Lietuvos Respublikos generalinio prokuroro 2012 m. balandžio 17 d. įsakymu Nr. I-141 (Lietuvos Respublikos generalinio prokuroro 2014 m. gruodžio 30 d. įsakymo Nr. I-290 redakcija), 6.1 papunkčiu ir įgyvendindami Tarpinstitucinės komisijos bendrai darbo su IBPS praktikai formuoti 2016 m. kovo 14 d. posėdyje priimtus sprendimus, teikiame šiuos paaiškinimus.

1. Dėl Aprašo 64 punkto taikymo.

Aprašo 45–47 punktuose nurodyta, kokie proceso dokumentai privaloma tvarka rengiami IBPS. Aprašo 64 punkte nurodyta, kad kiti Apraše nenurodyti procesiniai dokumentai gali būti rengiami ne IBPS ir neprivalo būti skaitmeninami ir įkeltiami į IBPS. Šie dokumentai gali būti skaitmeninami ir įkeltiami į IBPS ikiteisminio tyrimo pareigūno, ikiteisminio tyrimo įstaigos ar jos padalinio vadovo, ikiteisminiam tyrimui vadovaujančio prokuroro ar aukštesniojo prokuroro sprendimu, siekiant užtikrinti, kad su ikiteisminio tyrimo medžiaga elektronine forma galėtų susipažinti prokuroras, aukštesnysis prokuroras, ikiteisminio tyrimo teisėjas, teismas ar proceso dalyviai, kiti asmenys.

Aprašo 64 punkte numatyta ikiteisminiam tyrimui vadovaujančio prokuroro ar aukštesniojo prokuroro teise priimti sprendimą dėl neprivalomų IBPS rengti proceso dokumentų skaitmeninimo, o kartu ir duoti pavedimą tokį skaitmeninimą atlikti ikiteisminio tyrimo pareigūnui, kitam prokuratūros darbuotojui gali būti naudojamos išskirtiniais atvejais, siekiant proceso ekonomiško, bet ne pareigūno ar prokuroro, pavedusio atlikti dokumentų skaitmeninimą pavaldžiam pareigūnui, patogumo. Aptariama norma gali būti taikoma tokiais atvejais, kai prokurorui, aukštesniajam prokurorui, ikiteisminio tyrimo teisėjui, teismui ar proceso dalyviams,

kitiems asmenimis būtina nedelsiant susipažinti su dalimi ikiteisminio tyrimo medžiagos ir suskaitmenintus dokumentus įkėlus į IBPS būtų sutaupyta lėšų popierinės bylos gabenimui, pareigūnų darbo laikui, būtų sudaryta galimybė operatyviau atitinkamam subjektui priimti proceso sprendimą arba proceso dalyviui ar kitam asmeniui užtikrinti jo teisių įgyvendinimą. Pvz., prokuroras galėtų priimti sprendimą suskaitmeninti ir įkelti į IBPS dalį su laikinu nuosavybės teisės apribojimu susijusių dokumentų, jei tokie dokumentai reikalingi dėl laikino nuosavybės teisės apribojimo termino sprendžiančiam ikiteisminio tyrimo teisėjui ir pan. Tačiau, atsižvelgiant į IBPS paskirtį ir Aprašo normų kontekstą, visiškai netoleruotinas prokurorų elgesys, kai ikiteisminio tyrimo pareigūnams ar prokuratūros darbuotojams duodamas nurodymas skaitmeninti kelių tomų apimties bylas vien tik siekiant tyrimą organizuojančio prokuroro patogumo. Akivaizdu, kad toks senų bylų skaitmeninimas ir įkėlimas į IBPS reikalauja daug pareigūnų ir (ar) prokuratūros personalo darbo laiko sąnaudų, yra perteklinis, nepagrįstas ir prieštarauja ekonomiško principui.

2. Dėl bylų, kuriose suėję baudžiamosios atsakomybės senaties terminai ir kurių duomenys iki IBPS veikimo pradžios nebuvo įvesti į IPS.

Ikiteisminio tyrimo bylų, kuriose yra suėję baudžiamosios atsakomybės senaties terminai ir kurių duomenys iki IBPS veikimo pradžios nebuvo įvesti į IPS, registruoti IBPS neprivaloma. Sprendimus dėl tokių bylų ikiteisminio tyrimo nutraukimo galima priimti tik popierinėje byloje. Apie priimtą sprendimą elektroniniu paštu ird.nvzr@vrm.lt informuojamas Informatikos ir ryšių departamentas prie Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministerijos (toliau – IRD), nurodant prokuratūros, kurioje priimamas sprendimas, pavadinimą, bylos numerį, bylos iškėlimo / ikiteisminio tyrimo pradžios datą ir Lietuvos Respublikos baudžiamojo kodekso straipsnį, priimtą sprendimą (Lietuvos Respublikos baudžiamojo proceso kodekso straipsnį) ir jo priėmimo datą, prokuroro, priėmusio sprendimą, pareigas, vardą ir pavardę. Šiuo atveju papildomai pildyti ir siųsti IRD popierinės Tyrimo rezultatų statistinės kortelės (20 kortelė) nereikia.

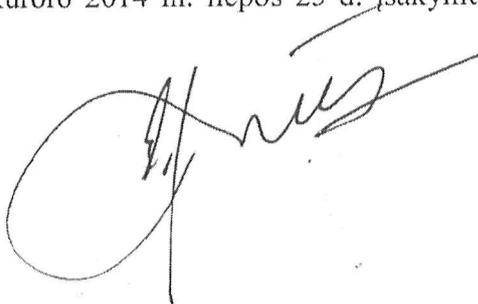
Jei tokia byla būtų užregistruota IBPS Generalinėje prokuratūroje paskirtų už tai atsakingų asmenų, sprendimą nutraukti ikiteisminį tyrimą reikėtų rengti IBPS. Tokiu atveju prokuroras IBPS sugeneruoja ir per IBPS sąsają su Nusikalstamų veikų žinybiniu registru (toliau – NVŽR) perduoda NVŽR šias duomenų formas:

- 1) Nusikalstamos veikos duomenų formą (10 forma) ir Tyrimo rezultatų duomenų formą (20 forma), jeigu byla buvo pradėta iki 2003 m. gegužės 1 d.;
- 2) Tyrimo rezultatų duomenų formą (20 forma), jeigu byla buvo pradėta po 2003 m. gegužės 1 d.

Ikiteisminį tyrimą nutraukiant pirmuoju būdu, sprendimas dėl ikiteisminio tyrimo nutraukimo nepatektų į darbo krūvių vertinimo ataskaitą, o nutraukiant antruoju būdu – į darbo krūvių vertinimo ataskaitą patektų, todėl kiekvienu atveju reikia spręsti individualiai, įvertinant darbo laiko sąnaudas, reikalingas duomenų įvedimui į IBPS.

Atsižvelgiant į nurodytas aplinkybes ir įvertinus tai, kad šiuo metu dar trūksta įgūdžių dirbti su IBPS, rekomenduojama tokiose bylose sprendimus šiuo metu priimti ne IBPS, o duomenis apie darbo laiką, sugaištą rengiant nutarimus nutraukti ikiteisminį tyrimą, nurodyti Prokurorų ir prokuratūrų darbo krūvių vertinimo metodikos taikymo tvarkos aprašo, patvirtinto Lietuvos Respublikos generalinio prokuroro 2014 m. liepos 25 d. įsakymu Nr. I-157, 13 punkte nustatyta tvarka.

Generalinis prokuroras

Evaldas Pašilis